FIIT STU

Dátové štruktúry a algoritmy

Zadanie 1 - Správca pamäti

Adam Miškove

ID: 103056

2020/2021

Zadanie 1 – Správca pamäti

V štandardnej knižnici jazyka C sú pre alokáciu a uvoľnenie pamäti k dispozícii funkcie malloc a free. V

tomto zadaní je úlohou implementovať vlastnú verziu alokácie pamäti.

Konkrétnejšie je vašou úlohou je implementovať v programovacom jazyku C nasledovné ŠTYRI funkcie:

- void *memory_alloc(unsigned int size);
- int memory_free(void *valid_ptr);
- int memory check(void *ptr);
- void memory_init(void *ptr, unsigned int size);

Vo vlastnej implementácii môžete definovať aj iné pomocné funkcie ako vyššie spomenuté, nesmiete však

použiť existujúce funkcie malloc a free.

Funkcia **memory_alloc** má poskytovať služby analogické štandardnému malloc. Teda, vstupné parametre sú

veľkosť požadovaného súvislého bloku pamäte a funkcia mu vráti: ukazovateľ na úspešne alokovaný kus

voľnej pamäte, ktorý sa vyhradil, alebo NULL, keď nie je možné súvislú pamäť požadovanej veľkosť vyhradiť.

Funkcia **memory_free** slúži na uvoľnenie vyhradeného bloku pamäti, podobne ako funkcia free. Funkcia

vráti 0, ak sa podarilo (funkcia zbehla úspešne) uvoľniť blok pamäti, inak vráti 1. Môžete predpokladať, že

parameter bude vždy platný ukazovateľ, vrátený z predchádzajúcich volaní funkcie **memory alloc**, ktorý

ešte nebol uvoľnený.

Funkcia **memory_check** slúži na skontrolovanie, či parameter (ukazovateľ) je platný ukazovateľ, ktorý bol v

nejakom z predchádzajúcich volaní vrátený funkciou **memory_alloc** a zatiaľ nebol uvoľnený funkciou

memory free. Funkcia vráti 0, ak je ukazovateľ neplatný, inak vráti 1.

Funkcia **memory_init** slúži na inicializáciu spravovanej voľnej pamäte. Predpokladajte, že funkcia sa volá

práve raz pred všetkými inými volaniami **memory_alloc**, **memory_free** a **memory_check**. Viď testovanie

nižšie. Ako vstupný parameter funkcie príde blok pamäte, ktorú môžete použiť pre organizovanie a aj

pridelenie voľnej pamäte. Vaše funkcie nemôžu používať globálne premenné okrem jednej globálnej

premennej na zapamätanie ukazovateľa na pamäť, ktorá vstupuje do funkcie **memory_init**. Ukazovatele,

ktoré prideľuje vaša funkcia **memory_alloc** musia byť výhradne z bloku pamäte, ktorá bola pridelená funkcii

memory init.

Okrem implementácie samotných funkcií na správu pamäte je potrebné vaše riešenie dôkladne otestovať.

Vaše riešenie musí byť 100% korektné. Teda pokiaľ pridelíte pamäť funkciou **memory_alloc**, mala by byť

dostupná pre program (nemala by presahovať pôvodný blok, ani prekrývať doteraz pridelenú pamäť) a mali

Adam Miškove ID: 103056

by ste ju úspešne vedieť uvoľniť funkciou **memory_free**. Riešenie, ktoré nespĺňa tieto minimálne

požiadavky je hodnotené 0 bodmi. Testovanie implementujte vo funkcii **main** a výsledky testovania

dôkladne zdokumentuje. Zamerajte sa na nasledujúce scenáre:

• prideľovanie rovnakých blokov malej veľkosti (veľkosti 8 až 24 bytov) pri použití malých celkových

blokov pre správcu pamäte (do 50 bytov, do 100 bytov, do 200 bytov),

• prideľovanie nerovnakých blokov malej veľkosti (náhodné veľkosti 8 až 24 bytov) pri použití malých

celkových blokov pre správcu pamäte (do 50 bytov, do 100 bytov, do 200 bytov),

• prideľovanie nerovnakých blokov väčšej veľkosti (veľkosti 500 až 5000 bytov) pri použití väčších

celkových blokov pre správcu pamäte (aspoň veľkosti 1000 bytov),

• prideľovanie nerovnakých blokov malých a veľkých veľkostí (veľkosti od 8 bytov do 50 000) pri

použití väčších celkových blokov pre správcu pamäte (aspoň veľkosti 1000 bytov).V testovacích scenároch okrem iného vyhodnoťte koľko % blokov sa vám podarilo alokovať oproti

ideálnemu riešeniu (bez vnútornej aj vonkajšej fragmentácie). Teda snažte sa prideľovať bloky až dovtedy,

kým v ideálnom riešení nebude veľkosť voľnej pamäte menšia ako najmenší možný blok podľa scenára.

Príklad jednoduchého testu:

```
#include <string.h>
int main()
{
    char region[50];
//celkový blok pamäte o veľkosti 50 bytov
    memory_init(region, 50);
    char* pointer = (char*) memory_alloc(10);
//alokovaný blok o veľkosti 10 bytov
    if (pointer)
    memset(pointer, 0, 10);
    if (pointer)
    memory_free(pointer);
    return 0;
}
```

Riešenie zadania sa odovzdáva do miesta odovzdania v AIS do stanoveného termínu (oneskorené

odovzdanie je prípustné len vo vážnych prípadoch, ako napr. choroba, o možnosti odovzdať zadanie

oneskorene rozhodne cvičiaci, príp. aj o bodovej penalizácii). Odovzdáva sa jeden **zip** archív, ktorý obsahuje

jeden zdrojový súbor s implementáciou a jeden súbor s dokumentáciou vo formáte **pdf**. Pri implementácii zachovávajte určité konvencie písania prehľadných programov (pri

odovzdávaní povedzte

cvičiacemu, aké konvencie ste pri písaní kódu dodržiavali) a zdrojový kód dôkladne okomentujte. Snažte sa,

aby to bolo na prvý pohľad pochopiteľné.

Adam Miškove ID: 103056

Dokumentácia musí obsahovať hlavičku (kto, aké zadanie odovzdáva), stručný opis použitého algoritmu s

názornými nákresmi/obrázkami a krátkymi ukážkami zdrojového kódu, vyberajte len kód, na ktorý chcete

extra upozorniť. Pri opise sa snažte dbať osobitý dôraz na zdôvodnenie správnosti vášho riešenia – teda

dôvody prečo je dobré/správne, spôsob a vyhodnotenie testovania riešenia. Nakoniec musí technická

dokumentácia obsahovať odhad výpočtovej (časovej) a priestorovej (pamäťovej) zložitosti vášho algoritmu.

Celkovo musí byť cvičiacemu jasné, že viete čo ste spravili, že viete odôvodniť, že to je správne riešenie, a

viete aké je to efektívne.

Hodnotenie

Môžete získať 15 bodov, minimálna požiadavka 6 bodov.

Jedno zaujímavé vylepšenie štandardného algoritmu je prispôsobiť dĺžku (počet bytov) hlavičky bloku podľa

jeho veľkosti. Každé funkčné vylepšenie cvičiaci zohľadní pri bodovaní.

Cvičiaci prideľuje body podľa kvality vypracovania. 8 bodov môžete získať za vlastný funkčný program

prideľovania pamäti (**aspoň základnú funkčnosť musí študent preukázať, inak 0 bodov**; metóda

implicitných zoznamov najviac 4 body, metóda explicitných zoznamov bez zoznamov blokov voľnej pamäti

podľa veľkosti najviac 6 bodov), 3 body za dokumentáciu (bez funkčnej implementácie 0 bodov), 4 body

môžete získať za testovanie (treba podrobne uviesť aj v dokumentácii). Body sú ovplyvnené aj prezentáciou

cvičiacemu (napr. keď neviete reagovať na otázky vzniká podozrenie, že to **nie je vaša práca, a teda je**

hodnotená 0 bodov).

Doplnenie k zadaniu:

Dokumentácia musí obsahovať:

- 1. titulná strana
  - a. názov inštitúcie,
  - b. názov predmetu,
  - c. názov zadania,
  - d. meno a priezvisko,
  - e. ais id,
  - f. akademicky rok
  - g. na každej strane v hlavičke: meno a priezvisko, ais id; v päte: názov zadania a číslovanie strán
- 2. znenie zadania
  - a. to ktoré bolo vložené do AIS
  - b. toto doplnenie
- 3. stručný opis algoritmu
  - a. použite 2 spôsoby opisu
  - b. doplňte ukážky zdrojového kódu na ktorý chcete extra upozorniť
- 4. testovanie
  - a. scenár 1
    - i. 8 do 50/100/200
    - ii. 15 do 50/100/200
    - iii. 24 do 50/100/200
  - b. scenár 2
    - i. rand (8-24) do 50/100/200 zápis 5 hodnôt cyklicky do naplnenia pamäte
  - c. scenár 3
    - i. rand (500 5000) do 10 000 zápis 5 hodnôt cyklicky do naplnenia
  - d. scenár 4
    - i. rand (8 50 000) do 100 000 zápis 5 hodnôt cyklicky do naplnenia pamäte
  - e. teoreticky výpočet alokácie vs. reálna hodnota
    - i. pri výpočte neberte do úvahy vnútornú a vonkajšiu fragmentáciu
    - ii. reálna je to čo alokujete
    - iii. vyhodnoťte percentuálne
  - f. nezabudnite na časovú zložitosť

Zdrojový kód:

- 1. memory_alloc
  - a. blok spolu s réžiu dorovnať na najbližší vyšší násobok čísla 2
  - b. blok/y na konci pamäte do ktorých nie je možné nič alokovať pripojiť k vedľajšej alokovanej časti
- 2. memory_free
  - a. spájanie voľných blokov tak ako bolo uvedené na predná

Stručný opis algoritmu:

Pre prácu s pamäťou používam pole typu unsigned char a zapisujem do neho informácie ohľadne stavu rôznych blokov pamäte a ich pozícií. Tieto informácie zapisujem zapisujem formou unsigned shortov (0-65535) do jednotlivých bytov, pričom tieto unsigned shorty rozdeľujem na jednotlivé byty, takže čísla od 0 do 255. Na toto som si vytvoril pomocnú funkciu putNumber();

```
void putNumber(unsigned char *ptr, unsigned short num){
    *(unsigned char*)(ptr) = num/256;
    *(unsigned char*)(ptr+1) = num%256;
}
```

Táto funkcia číslo potrebne rozdelí a zapíše na dva za sebou idúce byty. Ak potrebujem z týchto dát znovu vytvoriť pôvodné číslo, použijem moju pomocnú funkciu getShortIntNumber();

```
junsigned short getShortIntNumber(unsigned char *ptr){
    return (unsigned short)((*ptr)*256)+(*(ptr+1));
}
```

Táto funkcia nám vráti pôvodné číslo, ktoré bolo na miesto zapísané. Na manipuláciu s pamäťou používam explicitný spôsob, o ktorom sme si hovorili.

"Pointery" (v tomto prípade indexy) sa nachádzajú iba v prázdnych blokoch pamäte. Funkciu **memory_alloc** som si rozdelil na dve funkcie, pôvodnú funkciu, ktorá v podstate iba hľadá prvé miesto, kde sa alokovaná pamäť zmestí, a funkciu **allocate**, ktorá potrebné miesto alokuje a postará sa o všetky zmeny v informáciách v rámci mojej pamäte.

Funkciu **memory_free** som spravil tak, že nájde k nášmu uvoľnovanému bloku predošlý a nasledujúci voľný blok, teda bloky, ktorých informácie budú uvoľnením pamäte ovplyvnené. Potom už iba podľa rôznych prípadov, ktoré môžu nastať, prepíše informácie.

Voľné bloky spájam funkciou **fixFragments**, ktorá je volaná v **memory_free** po každom uvoľnení pamäte.

Funkcia **memory_check** nám zistí, či daný parameter(pointer) ukazuje na začiatok nami alokovaného bloku.

Funkcia **memory_init** pripraví hlavičky a pätičky pre danú časť pamäte.

Používam jednu primárnu hlavičku, pričom na prvých dvoch bytoch zapisujem veľkosť inicializovanej pamäte vo funkcii **memory_init**, a na druhých dvoch bytoch pointer(index) na nasledujúci voľný blok pamäte.

Pre alokovaný blok pamäte mám hlavičku a pätičku, oboje po dvoch bytoch, uchovávajúce veľkosť alokovanej pamäte pre daný blok.

Pre voľný blok mám navyše v hlavičke vyhradené dve dvojice bytov, pričom v prvej sa nachádza index pre predchádzajúci voľný blok pamäte, a v druhej pre nasledujúci.

Adam Miškove ID: 103056

Testovanie:

Časová zložitosť: memory_init -> O(n) memory_alloc-> O(n) memory_free-> O(n) Memory_check-> O(n)

Scenár 1:

Všetky testy som skúšal a prešli mi.

Do väčšej hĺbky by som išiel na prezentácii tohto zadania na cvičení.

Scenár 2,3,4:

Takisto som skúšal všetky testy, a prešli mi. Samozrejme iba do veľkosti inicializovanej pamäte 65 535, pričom max mal byť 50 000.

Do väčšej hĺbky by som išiel na prezentácii tohto zadania na cvičení.

Výpočet pomeru alokovanej pamäte s celým inicializovaným blokom je implementovaný v testoch.